

کانال تخصصی تاریخ من
@tarikheman3
کد: ۱۱/۹

آبان ۱۴۰۰

نمونه سوالات متن درس ۹ / با پاسخ سوالات

تاریخ ۲

یازدهم علوم انسانی

تهیه کننده: احمد اسدی اقدم / دبیر تاریخ - آذربایجان شرقی . مرند

تاریخ، معلم انسان هاست

درس ۹: ظهور و گسترش تمدن ایرانی اسلامی

متن سوالات

ردیف

سلسله های ایرانی مسلمان

۱	کدام عامل زمینه را برای شکل گیری سلسله های ایرانی و در پی آن تغییر اوضاع سیاسی ایران در سده های سوم و چهارم هجری فراهم آورد؟ فعالیتها و مبارزات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایرانیان در دو سده نخست هجری
۲	چه کسی از طرف مأمون به حکومت خراسان منصوب شد؟ طاهر ذوالیمینین ۲۰۵ ق
۳	چرا مأمون حکومت خراسان را به طاهر داد؟ تشدید جنبشهای ضد خلافت در ایران، مأمون را متوجه این نکته کرد که باید تغییری در شیوه اداره قلمرو خلافت ایجاد کند؛ از اینرو، حکومت خراسان را به طاهر، سردار ایرانی و خراسانی خود داد. پس از طاهر، حکومت خراسان در خاندان او موروثی شد و بدینگونه نخستین سلسله مسلمان ایرانی شکل گرفت
۴	به دنبال حکومت طاهریان چه حکومتهایی در ایران تشکیل شدند؟ به دنبال طاهریان، سلسله های حکومتی دیگری در گوشه و کنار ایران روی کار آمدند. صفاریان، سامانیان، علویان طبرستان، زیاریان و آل بویه از جمله این سلسله ها به شمار میروند
۵	آل بویه بر چه مناطقی حکم میراندند؟ آل بویه بر بخشهای وسیعی از مرکز، جنوب، شمال و غرب ایران و عراق حکومت کردند
۶	پیامدهای تأسیس حکومت های ایرانی، به لحاظ سیاسی در سده های نخست هجری قمری چه بود؟ تأسیس حکومت های مذکور، به لحاظ سیاسی یک پیامد مشترک و مهم داشت و آن کاهش و زوال تدریجی تسلط سیاسی خلفای عباسی بر مناطق مختلف میهن ما بود. حتی در دوره حکومت آل بویه، بغداد بیش از یک قرن تحت سلطه امیران آل بویه قرار گرفت و آنان علاوه بر عزل و نصب خلیفه، قدرت و نفوذ او را نیز محدود کردند. با این حال، بسیاری از این حکومت ها، رقیب و دشمن یکدیگر نیز بودند و در دوران فرمانروایی آنان، جنگ های داخلی فراوانی صورت گرفت و آسیب زیادی به ایران و ایرانیان وارد کرد
۷	تسلط آل بویه بر بغداد چه نتیجه ای داشت؟ آنان علاوه بر عزل و نصب خلیفه، قدرت و نفوذ او را نیز محدود کردند
۸	خاستگاه اجتماعی و جغرافیایی طاهریان و سامانیان را بنویسید. سلسله های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندانهای کهن دهقان ی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند. در واقع این دو سلسله را دودمان های زمینداری پایه گذاری کردند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتوانه اجتماعی و فرهنگی قابل ملاحظه ای در دیار خود برخوردار بودند
۹	نقش دهقانان ایرانی در سده های نخستین هجری را بیان نمایید.

	علاوه بر مشارکت در امور محلی، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی ایفا کردند
۱۰	علویان چه کسانی بودند و بنیانگذار حکومت آنها چه کسی بود؟ حسین زید، بنیانگذار حکومت علویان طبرستان و جانشینان او از سادات علوی شیعه مذهب به شمار میرفتند که برای رهایی ازستم خلفای عباسی به ایران و به ویژه منطقه طبرستان پناه آورده بودند. سادات علوی نقش مؤثری در ترویج اسلام در میان ایرانیان به ویژه ساکنان طبرستان، دیلم و گیلان داشتند و با رفتار و اخلاق پسندیده خود مورد اعتماد توده های مردم قرار گرفتند
۱۱	یعقوب لیث صفاری که بود؟ یعقوب لیث صفاری، رویگزاردهای از دهی به نام قرنین در سیستان بود. او فعالیت اجتماعی و سیاسی خود را با شرکت در گروه عیاران و جوانمردان سیستان و جنگ علیه خوارج آنجا آغاز کرد
۱۲	سلسله ی آل بویه توسط چه کسانی تأسیس شد؟ سلسله آل بویه را پسران ابوشجاع بویه (علی، حسن و احمد) از اهالی دیلم تأسیس کردند. بویه شغل صیادی را رها کرد و به همراه پسرانش حرفه نظامی را برگزید و به خدمت سرداران دیلمی درآمد
۱۳	بنیانگذار کدام سلسله های ایرانی بعد از اسلام با اجازه خلیفه به حکومت رسیدند؟ بنیان گذاران برخی از سلسله های ایرانی مانند طاهریان و سامانیان با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند همچنین انتقال قدرت از امیر دیگر نیز در این حکومت ها با فرمان و تأیید خلیفه صورت می گرفت
۱۴	کدام بنیانگذاران ایرانی بدون اجازه خلفای عباسی به حکومت رسیدند؟ یعقوب لیث صفاری، بنیان گذار حکومت صفاریان، حسن بن زید، مؤسس حکومت علویان طبرستان و مرداویج برپاکنده سلسله زیاریان و پسران بویه که سلسله آل بویه را بنیان نهادند، از آن جمله بودند
۱۵	شیوه کسب قدرت سلسله های ایرانی به چند دسته تقسیم میشود؟ توضیح دهید. ۱- شیوه کسب قدرت مؤسسان برخی از سلسله های ایرانی مانند طاهریان و سامانیان با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند. همچنین انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر نیز در این حکومت ها با فرمان و تأیید خلیفه صورت می گرفت. چنین فرمان و تأیید ی بیشتر جنبه تشریفاتی داشت و برای نشان دادن اطاعت و تابعیت ظاهری و اسمی از خلیفه بغداد بود، وگرنه امیران سلسله های مذکور در امور داخلی خود استقلال داشتند و تعیین جانشین به عهده خود آنان بود ۲- در مقابل بنیان گذاران بسیاری از سلسله هایی که در این دوره تشکیل شدند، بدون اجازه و تأیید خلیفه اقدام به گردآوری سپاه و لشکرکشی برای به دست گرفتن قدرت کردند یعقوب لیث صفاری، بنیانگذار حکومت صفاریان، حسن بن زید، مؤسس حکومت علویان طبرستان و مرداویج برپاکنده سلسله زیاریان و پسران بویه که سلسله آل بویه را بنیان نهادند، از آن جمله اند
۱۶	روابط طاهریان و سامانیان با خلیفه عباسی را توضیح دهید؟ امیران سلسله های طاهری و سامانی عموماً نسبت به خلفای بنی عباس اظهار اطاعت ظاهری میکردند و در مواردی با دشمنان خلافت مانند علویان طبرستان خوارج در سیستان سر ستیز داشتند
۱۷	روابط علویان طبرستان با خلیفه عباسی را شرح دهید؟ روابط حکومت علویان طبرستان با خلافت عباسی همواره خصومت آمیز بود؛ زیرا امیران شیعه مذهب این سلسله که از سادات علوی به شمار میرفتند، خود مدعی خلافت بودند و عباسیان را غاصب خلافت میشمردند
۱۸	روابط یعقوب و خلیفه عباسی را توضیح دهید؟ رابطه صفاریان با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی را طی کرد. با وجود آنکه یعقوب بدون فرمان و بی اجازه خلیفه عباسی به قدرت رسید، اما موفقیت های او در سرکوب خوارج و جهاد با کفار مرزهای شرقی، موجب شد که خلیفه فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای وی ارسال نماید. با این حال، پس از حمله یعقوب به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان و سپس لشکرکشی او به سوی بغداد، روابط دو طرف به خصومت گرایید
۱۹	روابط جانشینان یعقوب لیث و خلیفه عباسی را توضیح دهید؟ در زمان عمرولیث، برادر و جانشین یعقوب، دشمنی و درگیری میان صفاریان و خلافت عباسی کمتر شد؛ امیر صفاری نسبت به خلیفه اظهار تبعیت کرد و به نام او خطبه خواند، خلیفه نیز حکومت عمرو را بر مناطقی که در اختیار داشت، تأیید کرد. با این حال، عباسیان همچنان نسبت

<p>به صفاریان بی اعتماد بودند و نسبت به آنها کینه داشتند. از این رو، در جنگ میان عمرو با امیر اسماعیل سامانی، خلیفه جان ب سامانیان را گرفت و پس از آن که در این جنگ عمرو به اسارت درآمد و به بغداد فرستاده شد، خلیفه ناجوانمردانه دستور به قتل او داد</p>	<p>۲۰ روابط زیاریان با خلیفه عباسی را توضیح دهید؟</p> <p>روابط زیاریان نیز با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی داشت. مرداویج با شکست سپاهیان خلیفه، شهرها و ولایات مختلف ایران را گرفت و عاملان خلیفه را از آنجا راند. مرداویج حتی خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را در سر می پروراند، اما پیش از اقدام به این کار، توسط غلام سربازان شورشی خود کشته شد. جانشینان وی که قلمروشان به گرگان و طبرستان محدود شده بود، از بلندپروازی مرداویج دست کشیدند و نسبت به خلیفه بغداد اظهار اطاعت کردند</p>
<p>۲۱ کدام سلسله ایرانی بغداد را فتح کرد؟ آل بویه</p>	<p>۲۲ آل بویه بعد از فتح بغداد چه شیوه ای در پیش گرفت؟</p> <p>امیران آل بویه بیش از یک قرن خلافت عباسی را تحت سلطه داشتند و عزل و نصب خلیفه به میل آنان انجام می گرفت. البته آنها حرمت و شأن خلافت را نگه می داشتند و چنین وانمود می کردند که تابع خلیفه هستند</p>
<p>۲۳ چرا روابط برخی از حاکمان ایرانی با خلافت عباسی تیره بود؟</p> <p>به سبب تمایلات توسعه طلبانه و یا به واسطه تشویق و تحریک خلفای عباسی به رقابت و ستیز با یکدیگر پرداختند</p>	<p>۲۴ فعالیت های اقتصادی در زمان حکومت های ایرانی بعد از اسلام چگونه بود؟</p> <p>در دوران حکومت های طاهریان، سامانیان و آل بویه فعالیت های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود. در آن زمان کشاورزی، تجارت و صنعت رشد چشمگیری یافت. به واسطه چنین رشدی بود که شهر و شهرنشینی در قلمرو آل بویه گسترش یافت. بخارا، نیشابور، ری، اصفهان، شیراز و همدان از جمله شهرهای بزرگ و آباد آن عصر بودند</p>
<p>۲۵ علت رونق اقتصادی در زمان حکومت های ایرانی بعد از اسلام چه بود؟</p> <p>برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی، قرار گرفتن زمام کاران به دست امیران و وزیران با تدبیر و علاقمند به عمران و آبادانی و استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم از جمله عوامل رونق اقتصادی و رشد شهر نشینی در زمان سامانیان و آل بویه بود</p>	<p>۲۶ با به قدرت رسیدن حکومت های ایرانی روند مسلمان شدن حکومت های ایرانی چه شکلی شد؟</p> <p>روند گروش به اسلام شتاب بیشتری گرفت و اکثریت مردم ایران در دوره آنان به دین اسلام درآمدند</p>
<p>۲۷ کدام یک از سلسله های ایرانی بعد از اسلام مذهب تشیع داشتند و چه اقدامات مذهبی کردند؟</p> <p>امیران سلسله های علویان طبرستان و آل بویه پیرو مذهب تشیع بودند و به تقویت و گسترش آن مذهب در ایران کمک کردند. در عصر آل بویه مراسم عزاداری امام حسین(ع) در عاشورا و جشن عید غدیرخم با شکوه و عظمت برگزار می شد. همچنین در آن دوره، حرم امامان شیعه در عراق مرمت و بازسازی شد و سنت زیارت رو به گسترش نهاد.</p>	<p>۲۸ جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.</p> <p>۱- تشدید جنبش های ضد خلافت در ایران مامون را متوجه این نکته کرد که باید تغییری در شیوه اداره قلمرو..... ایجاد کند. شیوه</p> <p>۲- سلسله های طاهریان و ساسانیان ریشه در خاندان کهن دهقانی منطقه و داشتند. خراسان و</p> <p>ماورالنهر</p> <p>۳- انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر نیز در این حکومت ها با فرمان و تایید صورت می گرفتند خلیفه</p> <p>۴- اظهار اطاعت این امیران نسبت به خلافت به قدرت آنان در نظر عامه مردم مسلمان می بخشید مقبولیت و</p> <p>مشروعیت</p> <p>۵- روابط با خلافت عباسی با روابط سایر سلسله های ایرانی با عباسیان تفاوت داشت آل بویه</p> <p>۶- به قدرت رسیدن سلسله های ایرانی در سده های سوم تا پنجم هجری آثار و پیامدهای عمیق و گسترده بر داشت.</p> <p>ایران و ایرانیان</p> <p>۷- با روی کار آمدن سلسله های ایرانی در سده های سوم تا پنجم هجری فعالیت های و ایرانیان دوچندان شد علمی و فکری</p>

	۸- در طول تاریخ کهن ایران همواره با فرهنگ این سرزمین عجین بوده است														
	فرهنگ و تمدن														
۲۹	<p>وضعیت زبان فارسی در دوره صفاریان را توضیح دهید؟</p> <p>تأسیس حکومت های ایرانی در سده سوم هجری، سرآغازی بر توجه و حمایت رسمی از زبان و ادب فارسی بود. یعقوب لیث که امیری میهن دوست و علاقمند به فرهنگ ایرانی بود، شاعران را به سرودن شعر فارسی تشویق کرد</p>														
۳۰	<p>وضعیت زبان فارسی در دوره سامانیان را توضیح دهید؟</p> <p>در عصر سامانیان زبان و ادب فارسی اوج گرفت. امیران و وزیران ایرانگرا و فرهنگ پرور سامانی زحمت فراوانی برای ترویج این زبان کشیدند. آنان شاعران و نویسندگان فارسی گو را تشویق و حمایت میکردند. رودکی پدر شعر فارسی در این زمان می زیست و مورد حمایت دربار سامانی بود. حکیم ابوالقاسم فردوسی نیز در اواخر دوره سامانی شروع به سرودن شاهنامه کرد. او پس از سقوط سامانیان، شاهنامه را به سلطان محمود غزنوی تقدیم کرد.</p> <p>ترجمه و تلخیص تاریخ طبری با عنوان تاریخ بلعمی، ترجمه تفسیر طبری بر قرآن از آن جمله اند.</p> <p>همچنین در آن دوره، نخستین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی با عنوان حدودالعالم من المشرق الی المغرب نگارش یافت</p>														
۳۱	<p>کدام سلسله های ایرانی سهم به سزایی در رونق و شکوفایی علمی و فرهنگی عصر خود داشتند؟</p> <p>به ویژه سامانیان و آل بویه</p>														
۳۲	<p>کدام آثار در دوره سامانیان به فارسی نوشته شد؟</p> <p>۱- ترجمه و تلخیص تاریخ طبری با عنوان تاریخ بلعمی ۲- حدودالعالم من المشرق الی المغرب</p>														
۳۳	<p>اندیشمندان ایرانی در دوره اسلامی چه نقشی داشتند؟</p> <p>عالمان و اندیشمندان ایرانی در تدوین بسیاری از رشته های گوناگون علوم پیشگام بوده اند و در رشد و گسترش آن علوم نقش مهمی داشته اند</p>														
۳۴	<p>پاسخ درست را از قسمت مقابل بیابید (دو مورد از ستون دوم اضافه است) .</p> <table border="1" data-bbox="124 1160 1406 1498"> <tr> <td>حسن بن زید</td> <td>از سوی مامون خلیفه ی عباسی به حکومت خراسان منصوب شد طاهر بن حسین</td> </tr> <tr> <td>سامان</td> <td>بنیان گذار حکومت علویان طبرستان و جانشینان او از سادات علوی شیعه مذهب بود</td> </tr> <tr> <td>زیاریان</td> <td>حسن بن زید</td> </tr> <tr> <td>مرداویج</td> <td>شغل صیادی را رها کرد و به همراه پسرانش حرفه نظامی گری را برگزید بویه</td> </tr> <tr> <td>یعقوب لیث</td> <td>با شکست سپاهیان خلیفه شهرها و ولایات مختلف ایران را گرفت مرداویج</td> </tr> <tr> <td>طاهر بن حسین</td> <td>رویکر زاده ای از دهی به نام قرنین در سیستان شیوه</td> </tr> <tr> <td>بویه</td> <td></td> </tr> </table>	حسن بن زید	از سوی مامون خلیفه ی عباسی به حکومت خراسان منصوب شد طاهر بن حسین	سامان	بنیان گذار حکومت علویان طبرستان و جانشینان او از سادات علوی شیعه مذهب بود	زیاریان	حسن بن زید	مرداویج	شغل صیادی را رها کرد و به همراه پسرانش حرفه نظامی گری را برگزید بویه	یعقوب لیث	با شکست سپاهیان خلیفه شهرها و ولایات مختلف ایران را گرفت مرداویج	طاهر بن حسین	رویکر زاده ای از دهی به نام قرنین در سیستان شیوه	بویه	
حسن بن زید	از سوی مامون خلیفه ی عباسی به حکومت خراسان منصوب شد طاهر بن حسین														
سامان	بنیان گذار حکومت علویان طبرستان و جانشینان او از سادات علوی شیعه مذهب بود														
زیاریان	حسن بن زید														
مرداویج	شغل صیادی را رها کرد و به همراه پسرانش حرفه نظامی گری را برگزید بویه														
یعقوب لیث	با شکست سپاهیان خلیفه شهرها و ولایات مختلف ایران را گرفت مرداویج														
طاهر بن حسین	رویکر زاده ای از دهی به نام قرنین در سیستان شیوه														
بویه															
۳۵	<p>عامل رونق و شکوفایی علم در زمان سامانیان و آل بویه چه بود؟</p> <p>امیران و وزیران فرهنگ پرور این سلسله ها، از یک سو، از اندیشمندان و عالمان را مورد حمایت مادی و معنوی می کردند و از سوی دیگر، با اتخاذ سیاست مدارای سیاسی و فرهنگی و اجتناب از تعصب و تنگ نظری، شرایطی را فراهم آوردند که اهل علم و اندیشمندان پیرو مذاهب مختلف اسلام و دیگر دین های توحیدی در امنیت و آسایش کامل، به فعالیت بپردازند</p>														
۳۶	<p>مهمترین مراکز آموزشی در سده های نخستین اسلامی را بنویسید.</p> <p>در سده های نخستین هجری، مساجد مهم ترین مراکز آموزشی بودند و در مساجد بیشتر شهرهای ایران حلقه های درس بزرگی تشکیل میشد. به تدریج مدرسه هایی هم در شهرهای بزرگ به وجود آمد. از تجربیات و نهادهای آموزشی دوره باستان نیز استفاده می شد مدرسه پزشکی جندی شاپور که در زمان ساسانیان آغاز به کار کرده بود، همچنان تا قرن سوم هجری به فعالیت خود ادامه داد</p>														
۳۷	<p>از چه زمانی توجه به علوم و معارف اسلامی فزونی یافت؟</p> <p>پس از آنکه در سده های سوم و چهارم هجری جمعیت کثیری از مردم ایران مسلمان شدند</p>														
۳۸	<p>در مورد ابونصر فارابی و روش فلسفی وی توضیح دهید؟</p>														

	ابونصر محمد بن محمد، معروف به فارابی فیلسوف بزرگ ایرانی که از خراسان به بغداد رفت و سپس در دمشق سکونت گزید، فلسفه مشائی را که تلفیقی از جهان بینی اسلام و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه گذاری کرد. در سنت فلسفه اسلامی، فارابی را بعد از ارسطو که ملقب به معلم اول است، معلم دوم می خوانند. ابن سینا او را استاد خود دانسته و ابن رشد و دیگر فیلسوفان احترام زیادی برای او قائل شده اند
۳۹	چه کسی فلسفه مشائی را به کمال رسانید؟ ابوعلی سینا
۴۰	آثار علمی ابن سینا را بیان نمایید؟ کتاب شفا یکی از بزرگ ترین دائرة المعارف های علمی است که به دست یک تن نوشته شده است و در آن، علاوه بر فلسفه، به علوم طبیعی و ریاضی نیز پرداخته شده است. ابن سینا برای نخستین بار در دانشنامه علایی یک دوره فلسفه را به زبان فارسی تألیف کرد وین اثر، سهم به سزایی در مطرح کردن زبان فارسی به عنوان زبان علم داشت
۴۱	کتاب شفا اثر کیست و حاوی چه مطالبی است؟ کتاب شفا یکی از بزرگترین دائرةالمعارف های علمی است که به دست ابن سینا نوشته شده و در آن، علاوه بر فلسفه، به علوم طبیعی و ریاضی نیز پرداخته شده است
۴۲	کتاب فلسفه ابن سینا چه نام دارد؟ ابن سینا برای نخستین بار در دانشنامه علایی یک دوره فلسفه را به زبان فارسی تألیف کرد و این اثر، سهم بسزایی در مطرح کردن زبان فارسی به عنوان زبان علم داشت
۴۳	ریاضی دانان و منجمان ایرانی در کدام مرکز علمی بغداد مشغول فعالیت بودند؟ رصدخانه بغداد.
۴۴	ابوریحان بیرونی چه جایگاهی در تاریخ ایران دارد؟ بدون تردید یکی از برجسته ترین دانشمندان عصر طلایی تمدن ایرانی_اسلامی، ابوریحان محمد بن احمد بیرونی است. بیرونی در ریاضیات، نجوم، گاه شماری، جغرافیا، هندشناسی و ... مقام والایی داشت و به زبان های فارسی، عربی و سانسکریت مسلط بود
۴۵	برجسته ترین دانشمندان عصر طلایی تمدن ایرانی اسلامی و آثار وی را بنویسید. بدون تردید یکی از برجسته ترین دانشمندان عصر طلایی تمدن ایرانی اسلامی، ابوریحان محمد بن احمد بیرونی (۳۶۲ - ۴۴۷ ق.) است. بیرونی در ریاضیات، نجوم، گاه شماری، جغرافیا، هندشناسی و ... مقام شامخ داشت و به زبان های فارسی، عربی و سانسکریت مسلط بود. وی آثار ارزنده ای در این زمینه تألیف کرد. ابزارها و روشهای ابداعی او برای تعیین عرض و طول جغرافیای و اندازه گیری فاصله میان شهرها جالب است
۴۶	دانش و سنت پزشکی ایران باستان از چه طریقی به دوره ی اسلامی انتقال یافت؟ دانش و سنت پزشکی ایران باستان از طریق مدرسه جندی شاپور به دوره اسلامی انتقال یافت و نخستین آثار مستقل پزشکی عصر اسلامی به دست استادان آن مدرسه نوشته شد. جرجی بن جبرائیل رئیس مدرسه جندی شاپور پزشک پرآوازه ایرانی به بغداد رفت و به دنبال او گروه دیگری از پزشکان آن مرکز علمی راهی مرکز خلافت عباسی شدند
۴۷	دستاوردهای زکریای رازی در زمینه پزشکی را بیان نمایید؟ محمد زکریای رازی پزشک، شیمی دان و فیلسوف ایرانی که آثار ماندگاری در زمینه پزشکی و شیمی و فلسفه نوشته و به عنوان کاشف الکحل و جوهر گوگرد (اسید سولفوریک) مشهور شده است. به گفته جرج سارتن، پدر تاریخ علم، رازی بزرگترین اسلام و قرون وسطی، رساله آبله و سرخک او کهنترین توصیف آبله و اثری ارزشمند در علم پزشکی به شمار می رود
۴۸	دانش پزشکی باستان از چه طریقی به دوره اسلامی انتقال یافت؟ از طریق مدرسه جندی شاپور.
۴۹	جرجیس بن جبرائیل کیست؟ جرجیس بن جبرائیل رئیس مدرسه جندی شاپور پزشک پرآوازه ایرانی به بغداد رفت و به دنبال او گروه دیگری از پزشکان آن مرکز علمی راهی مرکز خلافت عباسی شدند
۵۰	دائرة المعارف دوره اسلامی چه نام دارد و اثر کیست؟ ابن سینا، قانون.
۵۱	مهمترین اثر ابن سینا در زمینه پزشکی را بنویسید؟

جزوه نمونه سوالات درس ۹ - تاریخ ۲ / تهیه کننده : احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

به اعتقاد بسیاری از صاحب نظران تاریخ علم، ابن سینا یکی از بزرگ ترین پزشکان همه اعصار به شمار می رود. دائرة المعارف پزشکی او با عنوان قانون، نه فقط در ایران و دنیای اسلام، که در اروپا نیز تا سده های متمادی به عنوان عالیترین منبع و مرجع پزشکی باقی ماند	
۵۲ به هنگام سقوط ساسانیان کدام مناطق آباد و پررونق بودند؟	به هنگام سقوط ساسانیان بنادر ایرانی در سواحل خلیج فارس، دریای عمان و دریای سرخ، آباد و پررونق بودند
۵۳ چرا در قرون نخستین هجری دریانوردی و تجارت دریایی توسعه چشمگیری یافت؟	در قرون نخستین هجری در نتیجه گسترش و یکپارچگی جغرافیای جهان اسلام، دریانوردی و تجارت دریایی توسعه چشمگیری یافت
۵۴ کانونهای اصلی مبادلات اقتصادی در سده های سوم تا پنجم هجری را ذکر کنید؟	در سده های سوم تا پنجم هجری، مراکز شهری در سواحل و پس کرانه های خلیج فارس رونق یافتند و بندر سیراف به مثابه یکی از کانونهای اصلی مبادلات اقتصادی مناطق های و جهانی تثبیت شد
موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرند	

برای دریافت کامل جزوه و نمونه سوالات امتحانی آن به کانال تخصصی "تاریخ من" @tarikheman3

مراجعه نمایید

درس ۹: سوالات آزمون چهارگزینه ای

۱	نخستین سلسلهٔ مسلمان ایرانی توسط چه کسی شکل گرفت؟ الف (طاهر بن حسین ب) یعقوب لیث ج) مرداویج د) آل بویه
۲	با افول قدرت عباسیان در قرن سوم و چهارم هجری سلسله های حکومتی دیگر در گوشه و کنار ایران روی کار آمدند؟ الف (سامانیان ب) علویان طبرسیان ج) آل بویه د) هر سه مورد
۳	یعقوب لیث فعالیت اجتماعی و سیاسی خود را با شرکت در گروه عیاران و جوانمردان کدام منطقه آغاز کرد؟ الف (خراسان ب) سیستان ج) ماوراء النهر د) طبرستان
۴	قلمرو حکومت زیاریان عبارتند از: الف (گرگان ب) طبرستان ج) خراسان د) الف و ب
۵	در زمان کدام شخصیت که امیری میهن دوست و علاقمند به فرهنگ ایرانی بود شاعران را به سرودن شعر فارسی تشویق می کرد الف (طاهر ب) سامان ج) یعقوب لیث د) زیار
۶	حکیم ابوالقاسم فردوسی در اواخر کدام دوره شروع به سرودن شاهنامه کرد الف (طاهریان ب) سامانیان ج) آل بویه د) آل زیار
۷	نخسین کتاب جغرافیای به زبان فارسی الف (حدود العالم من المشرق الی المغرب ب) شاهنامه ج) دانشنامه اعلائی د) هیچکدام
۸	از مدارس پزشکی مهم در زمان ساسانیان الف (جنبه ی شاپور ب) ری ج) اصفهان د) همدان
۹	از برجسته ترین فیلسوفان ایرانی و جهان اسلام که فلسفه مشائی را به اوج رسانید. الف (ابوعلی سینا ب) فارابی ج) سقراط د) افلاطون
۱۰	از برجسته ترین دانشمندان عصر طلایی تمدن ایرانی - اسلامی الف (ابوریحان بیرونی ب) ابو علی سینا ج) محمد زکریای رازی د) جرجیس بن جبرائیل
۱۱	در جریان لشکرکشی های مسلمانان به کدام مناطق در سده های نخست هجری، شماری از ترکان به صورت فردی و گروهی به دین اسلام گرویدند؟ الف (ماوراءالنهر ب) هند ج) ارمنستان د) شام
۱۲	از چه زمانی، ایرانیان سلسله حکومت هائی تشکیل دادند و به تدریج مناطق مختلف ایران را از زیر سلطه مستقیم خلفای عباسی خارج کردند؟ الف (ابتدای قرن دوم تا اواخر قرن چهارم هجری ب) ابتدای قرن سوم تا نیمه قرن چهارم هجری ج) ابتدای قرن سوم تا نیمه قرن پنجم هجری د) ابتدای قرن دوم تا اواخر قرن پنجم هجری
۱۳	فعالیت ها و مبارزات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایرانیان در چه زمانی، زمینه را برای شکل گیری سلسله های ایرانی فراهم کرد؟ الف (دو سده نخست هجری ب) قرن سوم و چهارم هجری ج) سده های چهارم و پنجم هجری د) سده های سوم تا پنجم هجری
۱۴	چه کسی از سوی مامون، خلیفه عباسی به حکومت خراسان منصوب شد؟

الف (طاهر	ب (اسماعیل بن نوح	ج (یعقوب	د (حسن بن زید
۱۵	کدام سلسله ها ، ریشه در خاندان های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند ؟		
الف (طاهریان	ب (آل زیار	ج (علویان طبرستان	د (صفاریان
۱۶	کدام گروه در سده های نخستین هجری ، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی ایفاء کردند ؟		
الف (دهقانان	ب (کشاورزان	ج (صنعتگران	د (نظامیان
۱۷	بنیانگذار حکومت علویان طبرستان که بود ؟		
الف (حسن بن قاسم	ب (ناصر کبیر	ج (حسن بن زید	د (آل زیار
۱۸	چه کسانی نقش موثری در ترویج اسلام در میان ایرانیان به ویژه ساکنان طبرستان ، دیلم و گیلان داشتند ؟		
الف (آل طاهر	ب (آل بویه	ج (سادات علوی	د (داعیان عباسی
۱۹	یعقوب لیث صفاری منصوب به کدام منطقه سیستان بود ؟		
الف (زابل	ب (مکران	ج (بلخ	د (قرنین
۲۰	یعقوب لیث فعالیت اجتماعی و سیاسی خود را با چه اقدامی آغاز کرد ؟		
الف (شرکت در گروه عیاران و جوانمردان سیستان و جنگ علیه خوارج ب (جنگ علیه خوارج و مبارزه با راهزنان و دزدان ج (شرکت در گروه عیاران و جوانمردان سیستان د (شرکت در گروه عیاران و جوانمردان سیستان و مبارزه با راهزنان و دزدان			
۲۱	روابط کدام حکومت با خلافت عباسی همواره خصومت آمیز بود ؟		
الف (آل زیار	ب (صفاریان	ج (علویان طبرستان	د (سامانیان
۲۲	بویه پس از رها کردن شغل صیادی ، به همراه پسرانش چه حرفه ای را برگزیدند و به خدمت چه کسانی در آمدند		
الف (نظامی - سپاهیان طاهر	ب (تجارت - امیران سامانیان	ج (تجارت - آل زیار	د (نظامی - سرداران دیلمی
۲۳	بنیانگذاران کدام سلسله ها ، بدون اجازه و تأیید قدرت خلیفه عباسی را به دست گرفتند ؟		
الف (یعقوب لیث صفاری ، حسن بن زید ، طاهر بن حسین ، پسران بویه ب (امیر اسماعیل سامانی ، حسن بن زید ، مرداویج ، پسران بویه ج (امیر اسماعیل سامانی ، یعقوب لیث صفاری ، حسن بن زید ، مرداویج د (یعقوب لیث ، حسن بن زید ، مرداویج ، پسران بویه			
۲۴	امیران کدام سلسله ها عموماً نسبت به خلفای عباسی اظهار اطاعت ظاهری می کردند ؟		
الف (طاهریان و صفاریان	ب (طاهریان و سامانیان	ج (صفاریان و سامانیان	د (آل زیار و سامانیان
۲۵	اظهار اطاعت امیران طاهری و سامانی نسبت به خلافت ، چه نتیجه ای داشت ؟		
الف (موجب رویگردانی مردم نسبت به آن ها را فراهم آورد ب (زمینه استقلال ایران را از خلافت عباسی فراهم آورد ج (موجب حمایت خلیفه از آنها می شد د (به قدرت آنان در نظر عامه مردم مسلمان مقبولیت و مشروعیت می بخشید			
۲۶	چرا خلیفه فرمان حکومت سیستان ، کابل و بلخ را برای یعقوب ارسال نمود ؟		
الف (سرکوب خوارج و جهاد با کفار مرزهای شرقی ب (موفقیت های او در سرکوب خوارج ج (جهاد با کفار مرزهای شرقی د (تصرف نیشابور و از بین بردن طاهریان			

۲۷	<p>پس از کدام حادثه ، روابط خلیفه عباسی و صفاریان به خصومت گرایید ؟</p> <p>الف (حمله یعقوب نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان ب (لشکرکشی یعقوب به بغداد ج (حمله عمرو لیث به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان د (حمله یعقوب به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان و سپس لشکرکشی او به سوی بغداد</p>
۲۸	<p>چرا در جنگ میان عمرو با امیر اسماعیل سامانی ، خلیفه جانب سامانیان را گرفت ؟</p> <p>الف (بی اعتمادی عباسیان نسبت به صفاریان ب (نافرمانی عمرو لیث از خلیفه ج (از میان برداشتن حکومت طاهریان توسط صفاریان د (لشکرکشی عمرو لیث به سوی بغداد</p>
۲۹	<p>کدام امیر پیش از حمله به بغداد توسط غلام سربازان شورشی خود کشته شد ؟</p> <p>الف (یعقوب لیث ب (عمرو لیث ج (قابوس بن وشمگیر د (مرداویج</p>
۳۰	<p>کدام یک از موسسان حکومت آل بویه با مشاهده اوضاع نابسامان خلافت ، بغداد را تسخیر کرد اما خلافت را از بین نبرد ؟</p> <p>الف (فنا خسرو ب (علی ج (حسن د (احمد</p>
۳۱	<p>امیران کدام سلسله ها به مراتب تاثیری بیشتری بر ایران و ایرانیان داشتند ؟</p> <p>الف (طاهریان ، صفاریان ، سامانیان ، آل بویه ب (آل زبیر ، علویان طبرستان ، سامانیان ، آل بویه ج (آل زیار ، صفاریان ، سامانیان ، آل بویه د (علویان طبرستان ، صفاریان ، سامانیان ، آل بویه</p>
۳۲	<p>مهمترین پیامد سیاسی ظهور حکومت های ایرانی چه بود ؟</p> <p>الف (کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی در ایران ب (زمینه برای وحدت ملی و پیدایش سلسله های مستقل ج (کاهش وابستگی اقتصادی ایران به خلفای عباسی د (استقلال فرهنگی ایران و ایرانیان از خلفای عباسی</p>
۳۳	<p>بعد از کدام واقعه در ایران دوره نخستین اسلامی به مرور آرامش نسبی بر جامعه حکم فرما و از شدت آشوب ها و جنبش های سیاسی ، اجتماعی و فرهنگی کاسته شد ؟</p> <p>الف (انتخاب ایران بعنوان وزرای خلافت عباسی ب (تاسیس حکومت طاهریان ج (پس از تاسیس نخستین سلسله های نیمه مستقل ایرانی د (قرار گرفتن اداره امور مناطق مختلف کشور توسط کارگزاران ایرانی</p>
۳۴	<p>در دوره ی کدام حکومت ها فعالیت های اقتصادی در ایران از رونق مناسبی برخوردار بود ؟</p> <p>الف (طاهریان ، سامانیان ، آل بویه ب (صفاریان ، سامانیان ، آل بویه ج (طاهریان ، علویان طبرستان ، آل بویه د (طاهریان ، سامانیان ، آل بویه</p>
۳۵	<p>کدام مورد از عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل بویه نمی باشد ؟</p> <p>الف (برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی ب (قرار گرفتن زمام امور به دست امیران و وزیران با تدبیر ج (حمایت همه جانبه خلافت عباسی از این سلسله ها د (استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم</p>
۳۶	<p>از چه زمانی روند گروشی ایرانیان به اسلام شتاب بیشتری گرفت ؟</p> <p>الف (دوره خلافت عثمانی ب (برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی در ایران</p>

جزوه نمونه سوالات درس ۹ - تاریخ ۲ / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

ج) پس از بدست گرفتن قدرت توسط امیران ایرانی (د) دوره خلافت امام علی (ع)	
۳۷	امیران کدام سلسله ها پیرو مذهب تشیع بودند و به تقویت و گسترش آن مذهب در ایران کمک کردند؟ الف) علویان طبرستان و آل بویه ب) طاهریان و آل بویه ج) علویان طبرستان و سامانیان د) صفاریان و سامانیان
۳۸	در کدام دوره مراسم عزاداری امام حسین (ع) در عاشورا و جشن عید غدیر با شکوه و عظمت برگزار می شد و حرم امامان شیعه در عراق مرمت و بازسازی شد سنت زیارت رو به گسترش نهاد؟ الف) آل بویه ب) آل زیار ج) علویان طبرستان د) سامانیان
۳۹	با ورود اسلام به ایران کدام زبان همچنان در میان عامه مردم در اکثر نقاط ایران رواج داشت؟ الف) فارسی باستان ب) پهلوی قدیم ج) فارسی دری د) زبان عربی
۴۰	کدام امیر ایرانی شاعران را به سرودن شعر فارسی تشویق می کرد؟ الف) طاهر ب) عضدالدوله ج) یعقوب لیث د) عبدالله طاهر
۴۱	در کدام دوره زبان و ادب فارسی اوج یافت؟ الف) آل بویه ب) صفاریان ج) علویان طبرستان د) سامانیان
۴۲	پدر شعر فارسی کیست و در کدام دوره می زیست؟ الف) رودکی - صفاریان ب) رودکی - سامانیان ج) صائب تبریزی - طاهریان د) صائب تبریزی - سامانیان
۴۳	حکیم ابوالقاسم فردوسی در چه زمانی شروع به سرودن شاهنامه کرد؟ الف) اواخر دوره آل بویه ب) اوایل دوره سامانی ج) اواخر دوره سامانی د) اوایل دوره طاهریان
۴۴	فردوسی پس از سقوط سامانیان، شاهنامه را به چه کسی تقدیم نمود؟ الف) عبدالملک نوح ب) خلیفه عباسی ج) سلطان مسعود غزنوی د) سلطان محمود غزنوی
۴۵	ترجمه و تلخیص تاریخ طبری با عنوان تاریخ بلعمی در کدام دوره به زبان فارسی ترجمه شد؟ الف) آل بویه ب) صفاریان ج) علویان طبرستان د) سامانیان
۴۶	نخستین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی چه کتابی است؟ الف) صوره الارض ب) المسالك والممالك ج) حدودالعالم من المشرق الی المغرب د) تحقیق ماللهند
۴۷	در سده های نخستین هجری، مهمترین مراکز آموزشی کجا بودند؟ الف) مساجد ب) مدارس ج) نظامیه ها د) بیمارستان ها
۴۸	مدرسه پزشکی جندی شاپور در چه زمانی آغار به کار کرده بود؟ الف) هخامنشیان ب) اشکانیان ج) ساسانیان د) سده نخست هجری
۴۹	چه کسی فلسفه مشائی را پایه گذاری کرد؟ الف) ملاصدرا ب) ابن سینا ج) فارابی د) ابن رشد
۵۰	برجسته ترین فیلسوف ایران و جهان اسلام که فلسفه مشائی را به کمال رساند، کیست؟ الف) ملاصدرا ب) ابن سینا ج) فارابی د) ابن رشد
۵۱	از برجسته ترین دانشمندان عصر طلایی تمدن ایران اسلامی که در ریاضیات، نجوم، گاهشماری، جغرافیا، هندشناسی و... مقام شامخ داشت، که بود؟ الف) ابوریحان بیرونی ب) ابن سینا ج) فارابی د) ابن رشد
۵۲	به گفته جرج سارتن، پدر تاریخ علم، «چه کسی بزرگترین پزشک اسلام و قرون وسطی» بود؟ الف) ابوریحان بیرونی ب) ابن سینا ج) زکریای رازی د) جرجیس بن جبریل

۵۳	کاشف الکل و جوهر گوگرد «اسید سولفوریک» چه کسی است ؟ الف (ابوریحان بیرونی) ب (ابن سینا) ج (زکریای رازی) د (جرجیس بن جبریل)
۵۴	در سده های نخست هجری ، تجارت دریایی خلیج فارس با کدام مناطق گسترش یافت ؟ الف (هندوستان ، شمال آفریقا ، جنوب شرقی آسیا ، حوزه شرق آفریقا) ب (هندوستان ، چین ، جنوب شرقی آسیا ، حوزه شرق آفریقا) ج (هندوستان ، چین ، جنوب شرقی آسیا ، اروپا) د (هندوستان ، چین ، جنوب شرقی آسیا ، حوزه شرق آفریقا)
۵۵	در سده های نخست هجری ، کدام بندر به یکی از کانون های اصلی مبادلات اقتصادی منطقه ای و جهانی تبدیل شد الف (بندر هرمز) ب (بندر عباس) ج (بندر سیراف) د (بندر بوشهر)

بارم بندی دروس

کانال تخصصی تاریخ من
@tarikheman3

تاریخ ۲

پایه : یازدهم علوم انسانی

تهیه کننده : احمد اسدی اقدم - مرند

نوبت دوم / خرداد / شهریور		نوبت اول	شماره درس
۵ نمره	۵ نمره	۳-۱	۱
		۳-۱	۲
		۳-۱	۳
		۳-۱	۴
	۵ نمره	۳-۱	۵
		۳-۱	۶
		۳-۱	۷
		۳-۱	۸
۱۵ نمره	۳-۱	۹	
	۳-۱	۱۰	
	۳-۱	۱۱	
	۳-۱	۱۲	
	۳-۱	۱۳	
	۳-۱	۱۴	
	۳-۱	۱۵	
	۳-۱	۱۶	
جمع نمرات : ۲۰ نمره			